

Tegn på ordblindhed man skal være opmærksom på

Det er kendt, at ordblindhed kan arves. Er der ordblindhed i den nærmeste familie, skal man derfor være opmærksom på, om barnet har arvet dispositionen.

Både som forældre og lærere skal man være opmærksom på forskellige forhold, som ofte ses hos børn og unge med ordblindhed:

- Især hos indskolings elever: svært ved at rime, svært ved at lære bogstaver, ikke interesseret
- Læsning og stavning kræver opmærksomhed, det sker ikke automatisk
- Småord som fx *den, det* og *de* læses og skrives ofte forkert
- Ordene kan udtales upræcist, ofte mumlende tale
- Det kan være svært at huske det, man lige har lært
- Stavning er tit ikke lydbevarende (bogstaver udelades eller der er for mange)
- Læsning er ofte ikke bogstavbevarende (bogstaver udelades eller, der er for mange)
- Man lærer ikke at læse og stave så hurtigt som de jævnaldrende trods arbejdsindsatsen
- Ordblindhed kan vise sig forskelligt hos den enkelte og i forskellige grader

Desuden kan man have vanskeligheder med:

- At organisere og strukturere opgaver
- Lavt selvværd

Hvad kan I gøre hjemme for at støtte jeres barn med ordblindhed:

- Træn læsning hver dag i en bog, der passer i sværhedsgraden (få fejllæsninger). Læs evt. sammen på skift: et ord hver, en sætning hver
- Adskil forståelselæsning fra læsetræning: benyt CD-ord til at lyttelæse for forståelse
- Adskil skriftlig formidling fra stavetræning: benyt CD-ord for at skrive tekster, hvor indholdet er i fokus.
- Forvent, at barnet benytter sin computer i læsning og skrivning, både hjemme og i skolen
- Lad ikke ordblindhed fylde det hele
- Støt barnet i at finde sin egen vej
- Giv skolen besked, hvis der er ordblindhed i familien

Vejledning om ordblindhed På Helsingørsk Realskole

Ressourcepersoner:

Martin Thorbjørn Knudsen: Overordnet tovholder, læsevejleder for udskolingen og ordblindvejleder for elever og lærere på 3. – 9. årgang
Birger Furbo: IT-ansvarlig samt teknisk support

Mål for ordblindearbejdet på Helsinge Realskole:

ordblinde elever kan på lige fod med andre elever udvikle deres faglige potentiale, så de bliver i stand til at gennemføre 9. klasses afgangsprøve med henblik på at fuldføre en ungdomsuddannelse.

Det mener vi, når vi taler om ordblindhed:

ordblindhed er "overraskende vanskeligheder med læsning og stavning", som skyldes en nedsat evne til at koble lyd og bogstav (det fonologiske princip). Ordblindhed kan ikke forsvinde, men med den rette støtte og kompensation kan vanskelighederne formindskes.

Som ordblind kræver læsning og stavning meget energi, og derfor levnes der mindre plads til at forstå og formulere sig. Derfor anbefaler skolen som udgangspunkt, at elever med ordblindhed benytter kompenserende IT-hjælpemidler (programpakke til pc) til oplæsning og stavning i alle fag.

Det gør vi for at støtte og inkludere elever med ordblindhed

Vores arbejde med elever med ordblindhed tager udgangspunkt i:

1. At eleverne skal opdages og støttes så tidligt som muligt
2. At eleverne skal have den støtte, de har brug for, for at kunne deltage aktivt og ligeværdigt i skolelivet og for at udvikle deres fulde potentiale

Det betyder i praksis, at vi både arbejder systematisk og med individuelle hensyn til den enkelte elevs behov.

- ✓ Vi tester for at få et klart billede af elevens styrker og svagheder
- ✓ Vi tilbyder supplerende undervisning – både forebyggende og indgribende
- ✓ Vi screener for ordblindhed i 3. klasse
- ✓ Vi tester/ screener eleverne individuelt i 3. og 4. klasse efter behov
- ✓ Vi tester nye elever 4. til 9. klasse efter behov.
- ✓ Vi tester elever med den nationale digitale ordblindetest
- ✓ Vi ansøger om kompenserende IT
- ✓ Vi hjælper med ansøgning om optagelse i Nota
- ✓ Vi giver IT-support til både praktiske og psykiske barrierer i forhold til IT- hjælpemidlerne – og til ordblindheden
- ✓ Vi afholder forældrenetværk for at klæde forældrene bedre på og for selv at blive klogere

Overblik over diagnosticerende ordblindetest og indsatser i indskolingen og på mellemtrinet.

Det er først muligt at teste elever med den nationale ordblindetest fra 3. klasse. Inden da tester vi eleverne med andre test, hvor vi kan følge deres læse-staveudvikling. Det gør det muligt for skolen at tilbyde udvalgte elever en ekstra indsats med supplerende undervisning.

Nedenstående skema viser hvilke tests, der tages på de forskellige klassetrin, og hvilke indsatser skolen yder ved et opmærksomhedskrævende resultat.

Tidspunkt	Testning	Indsatser/læsning
1.kl	Dinodiktat (vrøvleord) Risikotest af udvalgte elever	TLH Supplerende undervisning med syntetisk læsning
2.kl	Dansk læseprøve 2. klasse Læseevaluering Individuelle tests	TLH Supplerende undervisning med syntetisk læsning
3.kl	DVO-screening på klassen og individuel udredning (den internationale ordblindetest)	Indsats: It-hjælpemidler Intensivt kursus
4.kl – 9.kl	Udredning ordblindhed – nye elever	Indsats: It-hjælpemidler Intensivt kursus

Det gør vi i undervisningen for at støtte og inkludere elever med ordblindhed.

- Vi hjælper med download af taskebøger.
- Vi giver eleverne mulighed for at benytte deres it-hjælpemidler i timerne og ved alle prøver (+ ekstra tid).
- Vi tilbyder individuel support og instruktion i brugen af IT-hjælpemidler.
- Vi tilbyder intensive kurser.
- Vi arbejder sammen med teamet om at støtte eleven i klassen.